

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informator o sudskoj praksi Suda br. 141

Maj 2011. godine

R.R. protiv Poljske - 27617/04

Presuda 26.5.2011. [Četvrto odjeljenje]

Član 3

Ponižavajuće postupanje

Nečovječno postupanje

Nepostojanje pristupa prenatalnim genetskim testovima što je dovelo do nemogućnosti da se prekine trudnoća zbog anomalije ploda: *utvrđena je povreda*

Činjenice – Nakon pregleda ultrazvukom u osamnaestoj nedjelji trudnoće, podnositeljka predstavke obaviještena je da postoji mogućnost fetalne malformacije. Ona je odmah izrazila želju da prekine trudnoću ukoliko se dijagnoza potvrdi. Preporučeno je da se podvrgne genetskom ispitivanju amniocentezom, ali to ispitivanje obavljeno je tek u dvadeset trećoj nedjelji trudnoće, nakon što su njen ljekar i niz drugih ljekara u više navrata odbili da joj daju uput. Ona je opet bezuspješno zahtijevala prekid trudnoće. Međutim, kada je, dvije nedjelje kasnije, dobila rezultate koji su potvrdili da plod ima Tarnerov sindrom, bilo je prekasno da prekine trudnoću*. Iako nije uspjela u svom pokušaju da se doktori krivično gone, podnositeljki predstavke dosuđena je naknada štete u parničnom postupku kako zbog propusta ljekara da obave genetske testove na vrijeme tako i zbog njihovog propusta da uopšte evidenciraju da su odbili da joj daju uput.

Pravo – Član 3: Podnositeljka predstavke uporno je pokušavala da ostvari pristup genetskom testiranju kojim bi se potvrdila ili odagnala dijagnoza moguće malformacije. Međutim, odlučivanje da li bi trebalo da ima pristup genetskom testiranju, kako su to preporučili ljekari, obilježeno je odugovlačenjem, konfuzijom i nepružanjem odgovarajućih savjeta i informacija. Nesporno je bilo da se samo genetskim testovima moglo objektivno utvrditi da li je početna dijagnoza tačna. Nikada se nije tvrdilo niti je dokazano da genetsko testiranje kao takvo nije bilo dostupno zbog nedostatka opreme, medicinske stručnosti ili finansijskih sredstava. Domaći propisi nedvosmisleno su propisivali obavezu države da u slučaju sumnje na genetski poremećaj ili probleme u razvoju obezbijedi nesmetan pristup prenatalnim informacijama i testiranju. Takođe su

propisivali opštu obavezu ljekara da pacijentima daju sve potrebne informacije o njihovom slučaju i pravo pacijenata da dobiju sveobuhvatne informacije o svom zdravlju. Tako je u relevantno vrijeme na snazi bio niz nedvosmislenih pravnih odredaba kojima su bile precizirane pozitivne obaveze države prema trudnicama u pogledu pristupa informacijama o njihovom sopstvenom zdravlju i zdravlju ploda.

Podnositeljka predstavke bila je u stanju velike ranjivosti. Zbog odugovlačenja zdravstvenih radnika ona je morala da istrpi šest nedjelja bolne neizvjesnosti u pogledu zdravlja svog ploda, i pored zakonske obaveze medicinskog osoblja da na odgovarajući način potvrdi ili riješi njene zabrinutosti. Uopšte se nije vodilo računa o vremenskom aspektu problema podnositeljke predstavke i ona je na kraju dobila rezultate testova kada je već bilo prekasno da donese svjesnu odluku o tome da li želi da nastavi trudnoću ili da se opredijeli za zakoniti prekid trudnoće. Podnositeljka predstavke je stoga bila ponižena i, po mišljenju Suda, njena patnja dostigla je minimalni prag težine po članu 3.

Zaključak: utvrđena je povreda (šest glasova za i jedan glas protiv)

Član 8: Poljsko pravo primijenjeno u slučaju podnositeljke predstavke nije sadržalo nikakve djelotvorne mehanizme kojima bi se podnositeljki predstavke omogućilo da traži pristup dijagnostičkoj usluzi, koja je bila od presudne važnosti da bi imala mogućnost da ostvari svoje pravo da donese svjesnu odluku o tome da li da traži zakoniti prekid trudnoće. Shodno tome, došlo je do očitog razilaženja između primjene domaćeg prava u praksi i teorijskog prava na zakoniti prekid trudnoće u Poljskoj a nadležni organi u slučaju podnositeljke predstavke nisu ispunili svoje pozitivne obaveze da joj obezbijede da se djelotvorno poštuje njen privatni život.

Zaključak: utvrđena je povreda (šest glasova za i jedan glas protiv).

Član 41: 45.000 EUR na ime naknade nematerijalne štete.

* Po poljskom zakonu, prekid trudnoće zbog anomalije ploda moguć je jedino tokom prvih dvadeset četiri nedjelje trudnoće.

[Informatori o sudskoj praksi](#)

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina.

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reprodukovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu publishing@echr.coe.int

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which

the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int